

Millî Koruma Kanununun 51 nci maddesiyle bu kanunun 4648 sayılı kanunla değiştirilen 10,31,32,57,66,67 ve 68 nci maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/615)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Telkik Müdürlüğü

Sayı: 71 - 579, 6 - 1374

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 51 nci maddesiyle bu kanunun 4648 sayılı kanunla değiştirilen 10, 31, 32, 57, 66, 67 ve 68 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30 . V . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Gereke

Madde 10 : Bu madde sanayi ve maadin müesseseleriyle bu müesseselere bağlı işyerlerinde ve Hükümetçe tâyin edilecek diğer işyerlerinde çalışan işçiler, teknisyenler, mühendisler, ihtisas sahipleri ve sair müstahdemlerin çalıştıkları müessese ve işyerlerini kabule şayan bir mazeret olmaksızın terkedemeyecekleri hükmünü kapsamaktadır. Maddenin ikinci fıkrası (bu suretle çalışmaya mecbur tutulanlara gördükleri işe mukabil emsaline göre normal bir ücret verilir) kaydini ihtiva etmektedir.

İkinci fıkraya istinaden teessüs eden içtihat, işçi ve teknisyenlerin, hariçte daha uygun bir ücret buldukları takdirde işyerlerini terketmelerini haklı bir mazeret saymaktadır. İçtihat, işvereni piyasadaki emsaline nazaran normal bir ücret ödemekle mükellef tutmuştur. İşveren hariçteki emsaline nazaran normal bir ücret vermediği takdirde işçi ve teknisyenler işyerlerini terkedebileceklerdir. Bu anlayış tarzı onuncu maddeden beklenen gayenin tahakkukuna mâni teşkil etmemektedir. Uzman ve işçi emsalinin hariçte yani piyasadaki normal ücretini tâyin ve tesbit hemen maddeten imkânsızdır. Maddede yazılı emsalden maksat işçinin bulunduğu yerdeki meselâ -Askeri fabrikadaki emsaline nazarandır. Bu maksadı temin edecek bir vuzuh vermek üzere maddede değişiklik yapılmıştır.

Eğer maddenin büsbütün kaldırılmasına lüzum görülmezse istihdaf olunan gayeyi sağlayacak bir vuzuh verilmesi lüzumlu görülmüştür.

Madde 31 : 32 nci maddenin esaslı bentleri kaldırılmış olduğundan piyasada bir boşluk ve reaksiyon ihtimalini önlemek amacıyla 31 nci maddenin ikinci bendine bir fıkra ilâve edilmiştir. Bu fıkra ile fiyatları, kâr hadleri, nevi ve vasıfları Hükümetçe tâyin olunan malların satışa arz edilmemesi veya satıştan imtina olunması, saklanması veya kaçırılması yasağı konulmuştur.

32 nci maddede yazılı fiiller suç olmaktan çıkarıldığına göre bununla mütenazaran 31 nci mad-

denin üçüncü bendinde değişiklik yapılma zarureti duyulmuştur. Kahve ve çayhanelerde ve gazinolarda fazla fiyatla meşrubat satışı ve belediye tarifesine tâbi sair yerler meselâ lokanta, kasaplar, kundura boyahaneleri ve boyacıların tarife fevkinde satışları Millî Korunma Kanunundan çıkarılarak belediye tembihnamelerindeki müeyyidelere terkedilmesi uygun görülmüştür. Büyük lokanta ve gazinolarda bilhassa düğün ve sair vesilelerle verilen ziyafetlerin binlerce liraya balığ olduğu vâkı ise de pek nadir olan bu haller istinsna teşkil ederler. Bu münferit vakalar belediye tarifesine dâhil bütün yemek ve içilecek şeylerin bir kaç kuruş fazlaya satılması ey-lemelerinin Millî Korunma cürmü sayılmasını haklı göstermez.

Madde 32 : Madde olağanüstü zamanlara mahsus bir tedbirdir. Ticaret ve iktisadi hayat normale yaklaşmış ve bu tedbirlerin devamında artık fayda kalmamış ise (ki bu cihetin takdiri ilgili bakanlıklara aittir) bu tedbirlerin kaldırılması muvafık olur.

Meclis Grubu Komisyonu raporuna uyularak F, H, J, K bentlerinden maada maddede yazılı diğer bentler kaldırılmıştır. Ancak Ticaret ve Ekonomi Bakanlıkları mümessilleri ile hâsil olan mu- tabakat üzere 32 nci maddenin G bendinde muhafaza edilmiştir.

Madde 51 : Şimdiye kadarki tatbikatın 51 nci maddede yazılı sürenin, bu kanun gereğince ya- pılacak işlere ait hesaplara ilişkin bilâncolarla Umumi Murakabe Heyeti raporlarının ve ilgili Bakanların düşüncelerinin toplanıp Büyük Millet Meclisine sunulmasına yetmediği anlaşılmış oldu- ğundan, yine en kısa bir zaman içinde Büyük Millet Meclisine sunulması gözönünde tutularak, yu- karıdaki müddete ait hükmün çıkarılması gerekli görülmüş ve madde ona göre yeniden hazırlan- mıştır.

Madde 57 : 32 nci maddenin esaslı bentleri kaldırıldığına göre kalan fiiller ölüm müeyyidesini gerektirir mahiyette görülmemiş ve esasen uygulanma sahası bulunmayan birinci fıkra kaldırılmıştır.

31 nci maddenin dördüncü bendinde yazılı faturalardaki şekil noksanları fiyatları murakabe bakımından bir faturadan beklenen malûmatı temine mâni bulunmadığı haller cezayı müstelzim ol- madığı kaydı 57 nci maddeye ilâve edilmiştir ve faturalara mütaallik birinci maddenin dördüncü bendinde yazılı fiillerin para cezası artırılmış ve ayrıca hapis cezası da ilâve edilmiştir.

Madde 66 : 1609 sayılı kanunun şümulüne giren suçların duruşması tutuklu yapılmak üzere Millî Korunma Kanununa giren diğer fiiller hakkında tutukluk keyfiyetinin Meşhut Suçlar Kanu- nu hükümleri dairesinde cereyan etmesi uygun görülmüş ve 66 nci madde bu maksada göre tadil edil- miştir.

Madde 67 : 67 nci madde 1609 sayılı kanunun şümulüne giren suçların Millî Korunma Mah- kemelerinde görüleceği hükmünü kapsamaktadır. Tatbikatta bu hüküm hakkında iki noktai nazar belirdi :

I. 67 nci madde usul bakımından 1609 sayılı kanunun şümulüne giren memurları kasetmek- tedir. Çünkü atıfta bulunduğu 1609 sayılı kanun, yargılamaları Memurin Muhakemat Kanununa tâbi olup zimmet, ihtilâs gibi kanunda muayyen suçları işliyen memurlar hakkında ancak uygula- nabilir. 1609 sayılı kanun, Memurin Muhakemat Kanununu değiştiren bir kanundur. Bu itibarla yargılamaları Memurin Muhakemat Kanununa tâbi olmayan memurlar 1609 sayılı kanunun ve do- layısıyla Millî Korunma Kanununun 67 nci maddesinin şümulü haricinde kalırlar. Binaenaleyh İktisadi Devlet Teşekkülleri memurları ile Memurin Muhakemat Kanununa tâbi olmayan sair Dev- let memurları Millî Korunma Mahkemesine tâbi değildirler.

2. Millî Korunma Kanununun 67 nci maddesi usul bakımından 1609 sayılı kanuna tâbi me- murları değil, 1609 sayılı kanunda yazılı suçları işliyen bütün memurları kastetmiştir. Binaen- aleyh Memurin Muhakemat Kanununa tâbi olsun olmasın Devlet memurlarından herhangi birisi 1609 sayılı kanunda yazılı bir suç işlediği takdirde Millî Korunma Mahkemesinde yargılanmalıdır. Bu itibarla İktisadi Devlet Teşekkülleri memurları da Millî Korunma Mahkemesine tâbidirler.

9 . II . 1946 gün ve 6228 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 28 . III . 1945 gün ve 6 sayılı tev- hidi içtihat kararıyla birinci görüş galebe çaldı. İktisadi Devlet Teşekkülleri memurlarının, cemi- ianet nizamnamesinin 10 ncu maddesinde yazılı fiilleri işliyenlerin ve Memurin Muhakemat Ka-

nununa tâbi olmayan diğer memurların da muhakemeleri Millî Korunma Mahkemesinde görülmesi uygun bulunduğundan madde bu maksada göre tadil edilmiştir.

Madde 68 : Ceza genel kurulunun 19 . III . 1945 gün ve 65 sayılı kararına göre Millî Korunma savcılarını hazırlık soruşturmasında tutukluk kararı verebilirler. Meşhut Suçlar Kanununu yorumlayan bu karara göre savcıya bu kanunla tanınan tevkif kararı verme yetkisi bir süre ile tahdit edilmemiştir. Tutukluk kararı süre ile mukayyet olmayarak devam eder. Meşhut Suçlar Kanununa göre yapılan hazırlık soruşturması nihayet üç gün içinde mahkemeye intikal etmediği takdirde iş Meşhut Suçlar Kanunundan çıkıp genel hükümlere tâbi olur. Bu sebepten dolayı savcı tarafından verilen tutukluk kararı nihayet üç günden fazla devam edemez. Halbuki Millî Korunma suçları böyle bir müddetle kayıtlı olmayarak yani mutlak surette Meşhut Suçlar Kanununa tâbi olduğundan savcının hazırlık safhasında ittihaz etmiş olduğu tutukluk kararı da tabiatıyla bir müddete tâbi olmayarak devam etmesi lâzımdır. Bu hâdise Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun kişi hürriyeti lehinde gösterdiği hassasiyet ve bu hususta vazettiği prensiplere uygun düşmez. Millî Korunma suçlarında, savcının Meşhut Suçlar Kanununun 6 ncı maddesine dayanarak verdiği tutukluk kararı bu kanunda dâvanın açılması için tâyin olunan süreyi geçemeyeceği açıklanmıştır. Meşhut Suçlar Kanununa tâbi işlerde Cumhuriyet Savcılarının haiz olduğu şartlar dairesinde Millî Korunma savcılarında da bu yetki tanınmıştır.

Adalet, Bütçe, Ekonomi, İçişleri, Maliye, Millî Savunma, Ticaret ve Tarım Komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulan Geçici Komisyon raporu

T. B. M. M.
Geçici Komisyon
Esas No. 1/615
Karar No. 2

10. VI. 1946

Yüksek Başkanlığa

3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 51 nei maddesiyle bu kanunun 4648 sayılı kanunla değiştirilen bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30. V. 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı Kamutayın tasvibiyle kurulan Komisyonumuza verilmiş olmakla Hükümet temsilcileri huzuriyle görüşülerek incelendi.

Millî Korunma Kanunu, çeşitli yönlerden Hükümete çeşitli yetkiler veren bir kanundur.

Bütün dünya memleketlerinde olduğu gibi bizde de, harb yıllarının ağır şartları içinde Millî bünyeyi korumak, millî ekonomiyi saracak, halk ve millî savunma ihtiyaçlarını sıkacak hareketlere ve kötülöklere karşı koymak için gerekli tedbirleri almak kaçınılmazı mümkün olmayan bir zaruretti.

Bu zaruretlerle Büyük Meclis, 18. I. 1940 tarihinde Millî Korunma Kanununun kabul buyurmuş ve bu kanunun Hükümete verdiği yetkilerin aynı yıl içinde, ihtiyaç nispetinde, kullanmasına başlanmıştır.

Dünya harbi sona ermiş olduğu halde insanlık henüz, bir barış hayatına girmek mutluluğuna kavuşmamış olmanın huzursuzluğu ve ıstıرابı içindedir. Harbin yarattığı bu sıkıntılı, kısıntılı hayatın daha ne kadar süreceğini bugünden gidermek imkânsızdır.

Siyaset ufuklarında aydınlık bir sabaha çıkacağımızı müjdeleyen belirtiler henüz yoktur.

Memleketimiz fiilî olarak harbe katılmamış olmakla beraber harbin yarattığı sıkıntılardan uzak kalabilmiş değildir. Bugün için bu sıkıntılarda nispi bazı hafiflemeler görölmekte olması bizi, yarın da böyle olacağı yolunda bir inana götüremez.

Rahat bir hayata kavuşabilmemizin bütün şartları ve imknâları bizim elimizde olmadığından karşılıklı inana ve güvene dayanan bir dünya barışı sağlanmadıkça koruyucu tedbirleri

elden bırakmak yoluna gidemeyiz.

İçinde bulunduğumuz şartları ve dünya olaylarını gözönünde bulunduran Komisyonumuz, gelen tasarıyı bu görüş ve anlayışla ele almış ve tatbikatın ortaya koyduğu ihtiyaçları da gözönünde bulundurarak maddelerin tetkikine geçmiştir.

Tasarıda yer alan önemli değişikliklerden biri, memleket ihtiyacını karşılayacak derecede istihsal veya ithal edilebilen mallar üzerinde serbestiye doğru giderken bu çeşit malların alım ve satımında bazı kötü niyetli insanların zaman zaman ihtikâr yoluna sapmaları ihtimali karşısında dürüst ve temiz kitleyi rahatsız edebilecek kayıtların kanundan çıkarılmış olmasıdır.

Kontrol teşkilâtının mesaisini esaslı surette ve müessir bir şekilde teksif edeceği maddelerin dışında kalan kalemler üzerinde bugünkü şeklinde olduğu gibi muhik sebep olmaksızın bir malı fazla fiyatla satışa arzetmek veya satmak gibi kayıtların hiç bir ölçü vermiyen hükmü karşısında kalmanın çalışma emniyeti üzerindeki menfi tesirleri meydana olduğundan kanunun 32 nei maddesinden bu kaydın çıkarılmasını, kanunun muayyen bazı maddelerinde yazılı ihtikâr suçlarıyla sanık olanlar hakkında son tahkikatın herhalde mevkuf olarak yapılacağı hakkındaki hükmün 66 nei maddeden çıkarılarak mevküflük halinin gerçek zaruretlerle kayıtlandırılmış olmasını, Meşhut Suçlar Kanununun uygulanması vesilesiyle sözü edilen kanunda yazılı süreler içinde savei tarafından lâva açılmaması halinde tutma kararının hükümsüz sayılacağı kaydının 68 nei maddede açıklanmış bulunmasını Komisyonumuz ihtiyaca uygun bulmuştur.

Tasarıda yapılan değişikliklerle temenniye lâyık görölen noktalar aşağıda sırasıyla arz edilmiştir.

1. On beşinci maddede, bu madde hükmüne göre çalışmaya mecbur tutulanlara gördükleri işe

karşılık çalıştıkları müessese ve yerlerdeki kendi emsallerine göre normal bir ücret verileceği ve iş yerlerini kabule şayan bir maazeret olmaksızın terkedenler hakkında 9 ncu maddenin 4 ve 5 nci fıkraları hükümlerinin uygulanacağı yazılıdır.

Maddenin bundan evvelki şeklinde (emsaline göre bir ücret verilir) diye yazılmış olduğundan bu noktada teessüs eden içtihadın, işçi ve teknisyenlerin dışarıda daha uygun bir ücret bulmaları halinde işyerlerini terketmekte haklı sayılacakları merkezinde tecelli ettiği ve bu içtihat 15 nci maddeden beklenen gayeyi temin etmediğinden ve dışarıdaki emsali tâyin etmek imkânsız olduğu gibi müesseselerin Barem mevzuatı da her zaman istenilen ücretleri vermeğe elverişli olmadığından emsalden maksadın işçinin bulunduğu müessese ve yerlerdeki emsal olduğunun maddede açıklanması uygun görüldüğü ve eğer maddenin büsbütün kaldırılmasına lüzum görülmezse maksadı açıklamağa lüzum olmadığı Hükümet gerekçesinde belirtilmiş ve bu konu üzerinde yapılan uzun görüşmeler ve tartışmalar sonunda, «dışarıdaki ücret emsali» formülünün tatbikindeki ameli zorluklara mütaallik düşünceler tamamen yerinde olmakla beraber zaruretler ve umumi menfaatler sebebiyle iş hürriyetinin kayıt altına alınması mukabilinde işçiye emeğinin hakiki değerinin verilmesini ön plânda bir hak ve madelet kaidesi olarak mülâhaza eden komisyonumuz çalışmağa mecbur tutulanların, çalıştıkları müessese ve yerlerdeki ücret emsali değil dışarıdaki ücret emsali verilmediği takdirde işlerini terketmelerini haklı gören kazai içtihatları daha uygun bulmuştur. Kaldı ki bu madde hükmünün uygulanmasına eski şekliyle dahi geniş ölçüde bir ihtiyaç hâsıl olmadığı alınan cevaplardan anlaşılmıştır. Gönül arzusuna ve iş zevkine dayanmayan bir çalışma mükellefiyetinin müessesenin kendi ücret emsaline istinaden idame ettirilmek istenilmesi iş randımanı bakımından da istenilen neticeyi veremeyeceği şüphesizdir.

2. — Grda maddelerinin büyük bir kısmının memleket istihsaliyle karşılanmakta ve istihsal kollarımızın teşkilatlanmamış olması sebebiyle istihsal malları tüccar eline geçmeden esasen bir fiyat kontrolüne tâbi tutulamamakta ve bu konudaki fiyat hareketleri, istihsal ve arzu talep ile muvazeneli bir yolda gelişmekte olduğundan belediye mevzuatına göre fiyat kontrolüne tâ-

bi tutulması lâzımgelen maddelerin bu kanun hükmü dışında bırakılması uygun örülerek 31 nci maddenin 111 numaralı bendinde ona göre değişiklik yapılmış, ancak bendin sonuna Hükümetçe, belediyece fiyat tesbit olunan maddeler hakkında dahi icabında bu fıkra hükmünü uygulamaya yetki vermiştir.

3. — 51 nci maddede bilânçoların Büyük Millet Meclisine verileceği zaman gösterilmemiş ve halen yürürlükte bulunan maddede yazılı altı aylık müddetin yetersizliği anlaşıldığından bu müddet bir yıla çıkarılmak suretiyle maddede gerekli değişiklik yapılmıştır.

4. — Faturalardaki şekil noksanları fiyatları denetleme bakımından bir faturadan beklenen malûmatı elde etmeğe mani olmadığı takdirde mücerret şekil noksanının cezayı mucip olması doğru görülmemiş 57 nci maddenin VIII numaralı bendinin son fıkrası ona göre değiştirilmiştir.

5. — Bu kanuna göre kurulan veya Millî Korunma Kanununun uygulanmasıyla vazifelendirilen mahkemelerde meşhut suçların muhakeme usulü hakkındaki kanunun usul hükümlerinin tatbiki ve ancak savcının, meşhut suçların Mu- muhakeme usulü kanununun 6 nci maddesi uyarınca verdiği tutma kararının, bu kanunda yazılı mühletler içinde dava açılmaması halinde kendiliğinden hükümsüz sayılması uygun görülmüş ve bu münasebetle Millî Korunma kanununa tefikan mahkemeye sevk edilen sanıklar hakkında Meşhut Suçlar Kanununda tâyin olunan müddet içinde işin bir neticeye bağlanmaması halinde mevkufiyet halinin kendiliğinden devam etmiyerek sanığın mevkuf tutulması icap eden hallerde mahkemece ayrı bir karar verilmesi lüzumunu belirten bir fıkraya ihtiyaç olup olmadığı noktası üzerinde durulmuş ve Adalet Bakanlığı temsilcisinin tatbikatın esasen bu yolda cereyan ettiği hakkındaki beyanatı kâfi ve (Sanığın tutulmasına devam mecburiyeti bulunduğu hallerde genel hükümlere göre muamele yapılır) fıkrasının da bu maksadı anlatmağa yeter olduğu görülmüş 68 nci madde aynen kabul olunmuştur.

6. — Bazı illerde özel idarelere yapılmakta olan yeni tahrirlere ve yeni irat tespitlerine mütaallik muamelelere de Millî Korunma Kanununun umumi hedefleri bakımından temas edilmiş ise de bu konu 30 ncu maddeyi ilgilendirmekte olup bu madde üzerinde esasen Hü-

kümetçe tetkikler yapılmakta olduğundan bu noktanın da ayrıca incelenmesi temennisinin raporumuzda kaydiyle iktifa edilmesi uygun görülmüştür.

Tasarıda yapılan diğer değişiklikler maksada vuzuh veren kelime ve ibare tashihlerinden ibarettir. Komisyonumuz tasarının ivedilikle görüşülmesini de ayrıca temenniye şayan görmüştür.

Kamutaya sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Korunma Kanunu Gececi Komisyonu Başkanı

Çankırı
A. İnan

Kâtip

Niğde

H. Ulusoy

Ankara

A. Çubukçu

Elâzığ

I. Yalçın

Hatay

H. Selçuk

İsparta

C. Tüzemen

İtirazım bağıdır

İzmir

E. Oran

Malatya

M. N. Zabcı

Mardin

L. Ülkümen

Tokad

C. Kovalı

Sözcü

Kayseri

C. Tüzel

Afyon K.

S. Yurdkoru

İtirazım bağıdır

Bursa

Â. Atlı

Giresun

N. Osten

İçel

S. Tuğay

İzmir

M. Birsal

Konya

H. Karagülle

Mardin

Dr. A. Uras

Siird

R. A. Eren

İtirazım bağıdır

Tokad

G. Pekel

10 neu maddenin ikinci fıkrasındaki emsalin Hükümet teklifinde olduğu gibi değil de hariçteki emsal şeklinde değiştirilerek kabulü;

1. — Evvelâ bu kanun hepimizin bildiği gibi olağanüstü zamanlarda tatbik mevkiine konan bir kanun olduğu;

2. — Bu itibarla 10 neu maddenin de normal değil, ancak olağanüstü zamanlarda kanunun tatbik mevkiine konmasıyla yürürlüğe girmiş bulunacağı;

3. — Öyle zamanlarda ise lüzum görülen müesseselerde Hükümetçe çalışmaya mecbur tu-

tulanlara çalıştırları müessese ve yerlerdeki kendi emsallerine göre değil de hariçteki emsallerine nazaran ücret tâyini, bunun ilgililerce tesbitindeki güçlük ve karşılıktan sarfınazar aynı veya mümasili yerlerde devamlı şekilde çalışanlarla aralarında husule gelecek ücret farkı gözönüne alınırsa büyük nizâ ve ihtilâfları doğurmuş olacağı, bunun ise olağanüstü zamanlarda Devlet ve Hükümet için hiç de iyi bir şey olmayacağı;

4. — Olağanüstü zamanlarda bu karışık ücretler yüzünden Hükümetin millî savunmamız noktasından muhakkak ki çok müşküllerle karşılaşacağı;

5. — Ve nihayet böyle bir değişiklik yapıldıktan sonra maddenin vazı ve tedvinindeki ikinci mühim maksadın hemen hemen ortadan kalkmış olacağı;

İçin kanaatımca yerinde değildi.

Maddeyi yapılan böyle bir değişiklikle bırakmaktansa büsbütün ortadan kaldırmak her halde daha iyi olurduğu mütalâasındayım.

Bu sebeplere dayanarak 10 neu maddenin ikinci fıkrasında çoğunlukla yapılan değişikliği kabul etmediğinden bunun Hükümet teklifi veçhile (Bu madde hükmüne tevfiikan çalışmaya mecbur tutulanlara gördükleri işe karşılık çalıştırları müessese ve yerlerdeki kendi emsallerine veya bu müessese ve yerlerin tüzüklerine göre normal bir ücret verilir) şeklinde kabulü oyundayım.

İsparta Milletvekili

C. Tüzemen

Millî Korunma Kanununda yapılmakta olan değişikliklerle, normal zamana girilişi kabul etmiş bulunuyoruz.

Nitekim:

1. — 510 ve 630 sayılı kararnamelerin kaldırılması, sanıkların mevkuf tutulmaları, ölüm cezasının kaldırılması gibi hafifletmeler bunu ifade eder.

Hâl böyle iken 57 nci maddede (bilhassa 1 nei fıkrasında 3 yıldan 15 yıla kadar ağır hapis cezalarının olduğu gibi bırakılmasını doğru bulmam. Bu cezalar hiç değilse dörtte bire indirilmelidir.

2. — Keza 57 nei maddenin X fıkrasında etiket koymamaktan ötürü kabul edi-

len para cezası yeter. Buradan hapis cezası tamamen çıkarılmalıdır.

Afyon K.
S. Yurdkoru

Hükümetten gelen tasarıda 10 ncu maddenin değiştirilmesi için; tatbikattan alınan neticelere göre ücret emsali ölçüsünün kesin bir hüviyet alması ve herhalde kolayca tahkik ve tatbik kabiliyeti olması gerekmektedir.

Bu maddenin baremli veya baremsiz kurumlarda keza yurdun savunmasıyla ve Devletin iktisadi rejimiyle ilgili müesseselerde çalışanlar hakkında uygulanacağı haller olacaktır.

Bir Devlet kuruluşunda barem kanununa göre aylık alan bir uzmanın haricindeki serbest kazanç sahasını emsal göstererek işini terketmesi mevzuat bakımından anarşik bir durum yaratacağı gibi, iktisadi Devlet kurumlarında, askeri sanayide çalışırken geçitli sosyal yardımlar gören bir işçinin mücerret serbest kazanç sahasındaki emsali ele alarak iş yerini terkedebilmesi;; olağanüstü hallerin süresince iş ve çalışma hayatımızı sarsacak olaylar olacaktır.

Bu bakımdan maddenin ikinci fıkrasının Hükümet teklifinde yazılı şekilde kabulü reyindeyim. 8. VI. 1946

Süird Milletvekili
A. R. Esen

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 51 nci maddesiyle bu kanunun 4648 sayılı kanunla değiştirilen 10, 31, 32, 57, 66, 67 ve 68 nci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 51 nci maddesiyle bu kanunun 4648 sayılı kanunla değiştirilen 10, 31, 32, 57, 66, 67, ve 68 nci maddeleri aşağıdaki yazılı şekillerde değiştirilmiştir:

Madde 10. — Sanayi ve Maadin Müesseseleriyle bu müesseselere bağlı iş yerlerinde ve bu kanunun derpiş ettiği ihtiyacı karşılamak amacıyla Hükümetçe tâyin edilecek diğer iş yerlerinde çalışan işçiler, teknisyenler, mühendisler, ihtisas sahipleri vesair müstahdemler çalıştıkları müesseseyi veya işyerlerini kabule şayan bir mazeret olmaksızın terkedemezler.

Bu madde hükmüne tevfikân çalışmağa mecbur tutulanlara gördükleri işe karşılık çalıştıkları müessese ve yerlerdeki kendi emsallerine veya bu müessese ve yerlerin tüzüklerine göre normal bir ücret verilir.

Bu maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırı hareket edenler hakkında 9 ncu maddenin 4 ve 5 nci fıkraları hükümleri tatbik olunur.

Madde 31. — I - Hükümet, dâhilde lüzum gördüğü maddelerin âzami fiyatlarını maliyet unsurlarıyla bu maliyete zammedilebilecek âzami kâr hadlerini ve bu maddelerin cinslerini, nevelerini ve vasıflarını tesbit ve tâyin edebileceği gibi komisyon, nakliye ve nakliye komisyonu, dellâliye, simsariye gibi ücretlerin ve bir hizmet ve sanat veya emek karşılığında alınacak sair ücretlerin âzami miktarını tâyin edebilir.

Hükümet, bu fıkroda yazılı ücretlerin âzami miktarlarını belediyeye, ticaret ve sanayi ve esnaf odalarına da tesbit ettirebilir.

II - a) Bu suretle tesbit olunan fiyatlar veya kâr hadleri yahut ücretler fevkinde veya cins, nevi veya vasıflara muhalif olarak bir malın satılması veya satışa arzolanması ve ücret istenmesi veyahut alınması veya maliyet unsurlarının yukarıki fıkra mucibince tesbit edilen esaslar dışında hesaplanması yasaktır.

b) Fiyatları, veya kâr hadleri, cinsleri, ne-

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 51 nci maddesiyle bu kanunun 4648 sayılı kanunla değiştirilen 10, 31, 32, 57, 66, 67 ve 68 nci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Madde 10. — Hükümetçe lüzum görülen sanayi ve maadin müesseseleriyle bu müesseselere bağlı iş yerlerinde ve bu kanunun derpiş ettiği ihtiyacı karşılamak amacıyla Hükümetçe tâyin edilecek diğer iş yerlerinde çalışan işçiler, teknisyenler, mühendisler, ihtisas sahipleri ve sair müstahdemler çalıştıkları müesseseyi veya iş yerlerini, kabule şayan bir mazeret olmaksızın, terkedemezler.

Bu madde hükümleri uyarınca çalışmağa mecbur tutulanlara gördükleri işe karşılık olarak dışarıdaki emsaline göre normal bir ücret verilir.

Bu maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırı hareket edenler hakkında 9 ncu maddenin 4 ve 5 nci fıkralar hükümleri uygulanır.

Madde 31. —

I numaralı bent aynen kabul edilmiştir.

II - A fıkrası aynen kabul edilmiştir.

B) Fiyatları, veya kâr hadleri, cinsleri,

Hâ.

vileri ve vasıfları Hükümetçe tâyin olunan malların satışa arz edilmemesi veya satıştan imtina olunması, saklanması veya kaçırılması yasaktır.

III - Sair kanunlar hükümlerine müsteniden mercilerince tesbit olunan fiyatlar fevkinde bir malın satılması veya satışa arzı yasaktır.

IV - Toptan ve perakende ticarete gerçek veya tüzel kişiler arasında yapılan alım ve satım muamelelerinde satılan mal için satıcı tarafından fatura verilmesi ve faturaların belirli bir süre içinde satanlar, satın alanlar ve varsa araçlar tarafından saklanması mecburi kılmabileceği gibi tacir sıfatını haiz kişilerin ticaret için faturasız mal satın alması menedilebilir.

V - 100 kuruştan fazla yapılan alışverişlerde müşterinin isteği üzerine satıcı fatura vermeğe mecburdur.

VI - Tacir sıfatını haiz gerçek veya tüzel kişiler arasında yapılan alım ve satım muamelelerinde, bir malın mevcudu bulunmadığı satıcı tarafından beyan edildiği ve alıcı keyfiyeti mübeyyin bir vesika talep eylediği takdirde bu vesikanın verilmesi mecburidir.

VII - Her dükkân, mağaza, ticarethane veya satmak kasdiyle mal konulabilen mahallerde ve pazar yerlerinde perakende veya toptan satışa arz edilen muayyen mallara cins ve fiyatı gösteren etiket veya mahsus işaret konulması ve malın mahiyeti etiket veya mahsus işaret koymağa müsait olmıyan hallerde herkesin görebileceği bir yere fiyat ve cins listelerinin asılması mecburidir. Muayyen malların neden ibaret olduğu Ticaret Bakanlığınca yetkili kılınacak merciler tarafından ilân edilir.

Madde 32. — Aşağıdaki hareketlerde bulunmak yasaktır:

a) Piyasada darlık veya fiyatlarda yükseklik doğuracak veya fiyatların inmesine mâni

Geçici K.

nevileri ve vasıfları Hükümetçe tâyin olunan malların, haklı sebep olmaksızın, satışa arz edilmemesi veya satıştan imtina olunması veya kaçırılması yasaktır.

III - Belediye mevzuatı dışında kalan ve mahsus kanunları gereğince fiyatları Hükümetçe tesbit olunan bir malın bu fiyatlar üstünde satılması veya satışa arz edilmesi yasaktır. Belediyece fiyat tesbit olunan maddeler hakkında da Hükümet bu fıkra hükmünü uygulamaya yetkilidir. Hükümetçe böyle bir karar verilmedikçe belediyece fiyat tesbit olunan maddeler hakkında belediye mevzuatı hükümleri uygulanır.

IV - Numaralı bent aynen kabul edilmiştir.

V - İki yüz elli kuruştan fazla yapılan alışverişlerde müşterinin isteği üzerine satıcı fatura vermeğe mecburdur.

VI - Tacir sıfatını haiz gerçek ve tüzel kişiler arasında yapılan alım ve satım muamelelerinde, bir malın mevcudu bulunmadığı veya istenilen miktarda verilemeyeceği satıcı tarafından beyan edildiği ve alıcı keyfiyeti gösteren bir vesika istediği takdirde bu vesikanın verilmesi mecburidir.

VII - Her dükkân, mağaza, ticarethane veya satmak kasdiyle mal teşhir edilen mahallerde ve pazar yerlerinde perakende veya toptan satışa arz edilen muayyen mallara veya aynı cinsten mal gruplarına cins ve fiyatı gösteren etiket veya mahsus işaret konulması ve malın mahiyeti etiket veya mahsus işaret koymağa elverişli olmayan hallerde herkesin görebileceği bir yere fiyat ve cins listelerinin asılması mecburidir. Muayyen malların neden ibaret olduğu Ticaret Bakanlığınca yetkili kılınacak yerler tarafından ilân edilir.

Madde 32. — Aşağıda yazılı hareketlerde bulunmak yasaktır:

A) Piyasada darlık veya fiyatlarda yükseklik yaratmak ve fiyatların inmesine mâni olmak

Hü

olacak surette malları mahdut ellerde toplamak veya imha etmek veya sair fiil ve hareketlerde bulunmak;

b) Ticari teamüle aykırı olarak diğer bir malın da satın alınmasını mecburi kılmak suretile satışta bulunmak veya satışa bu şartla mal arz etmek,

c) Fiyatları yükseltmek maksadile propaganda yapmak,

d) Müstahsıldan mal alanlar veya müstehlike mal satanlar arasında fiyat birliği yapılarak veya yaptırılarak anlaşma yoluyla haklı istismar etmek,

e) Her hangi bir maddenin hükümetçe tesbit edilen esaslar dışında muhtelif ellerden geçirilmesi suretiyle fiyatın yükselmesini istihdaf veya intaç eden zincirleme muameleleri yapmak.

MADDE 51. — Bu kanun gereğince yapılacak işlere ait hesaplar 3460 sayılı kanunla kurulan Umumî Murakabe Heyeti tarafından incelenir ve denetlenir.

Şu kadarki, her yılın bilançosile Umumî Murakabe Heyeti raporu, işlerle ilgili Bakanların mütalâalarıyla birlikte Başbakanlıkça Büyük Millet Meclisine gönderilir. Bu bilânçonun Büyük Millet Meclisince onanması ilgililerin ibrasını tazammun eder.

MADDE 57. — I - 32 nci maddedeki suçlarla 31 nci maddenin 2 nci ve 3 ncu bentlerinde yazılı suçları işleyenler, işlemeğe teşebbüs edenler, bu fiillere bilerek yardım edenler veya bu fiilleri yaptıranlar hakkında 1000 liradan 10.000 liraya kadar ağır para cezasile birlikte 3 yıldan 15 yıla kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

II. — Birinci bentte yazılı suçların işlenmesinden doğan veya doğabilecek olan zarar, malın yahut temin edilen veya temini kastolunan gayri muhik menfaatin miktar ve mahiyetine göre hafif ise faili hakkında 500 liradan 2500 liraya kadar ağır para cezasile birlikte bir yıldan 3 yıla kadar hapis cezası verilir ve ayrıca bir aydan üç aya kadar dükkân, magaza ve ticarethanenin kapatılmasına ve hapis süresi kadar suçlunun ticaretten menine de hükmolunur.

Bu bentte yazılı cürümlerin tekerrürü halinde

Geçici K.

kastiyle ticari taamüller dışında malları mahdut ellerde toplamak veya imha etmek veya propaganda yapmak veya sair fiil ve hareketlerde bulunmak,

B) Ticari zaruret ve taamüle aykırı olarak diğer bir malın da satın alınmasını mecburi kılmak suretiyle satışta bulunmak veya satışa bu şartla mal arz etmek,

C) Bu bent kaldırılmıştır.

D) Bu bent aynen kabul edilmiştir. C bendi kalktığından bu bent hükmü C bendi olacaktır.

E) Bu bent aynen kabul edilmiştir. Yalnız C bendi kalktığından ve D, C yerine geçtiğinden D bendi olacaktır.

Madde 51. — Bu kanun gereğince yapılacak işlere ait hesaplar 3460 sayılı kanunla kurulan umumi murakabe heyeti tarafından incelenir.

Şu kadar ki her yılın bilançosu ve umumi murakabe heyeti raporu işlerle ilgili bakanlığın mütalâasıyla birlikte hesabın taallük ettiği yılın sonundan itibaren en geç bir yıl içinde Başbakanlıkça Büyük Millet Meclisine gönderilir. Bu bilançonun Büyük Millet Meclisince onanması ilgililerin ibrasına tazammun eder.

Madde 57.

1. — Bu fıkra aynen kabul edilmiştir.

II — Aynen kabul edilmiştir.

Hü.

birinci bentte yazılı cezalar tatbik olunur.

III - 1 nci bentte yazılı suçların işlenmesinden doğan veya doğabilecek olan zarar malın yahut temin edilen veya temini kasdolunan gayrimuhik menfaatin miktar ve mahiyetine göre pek hafif ise faili hakkında 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla birlikte onbeş günden iki aya kadar hapis cezası verilir ve hapis süresi kadar dükkân, mağaza ve ticarethanenin kapatılmasına ve aynı süre kadar suçlunun ticaretten menine hükmolunur.

IV - 31 nci maddenin 2 nci ve 3 ncü bentleriyle 32 nci maddede yazılı suçlar, ticari faaliyetleri ve kazançları mahdut olan köy ve mahalle bakkalları, seyyar satıcılar ve bunlara mümasil küçük tacir ve esnaf ve tellallar tarafından işlenirse bunlar hakkında 10 liradan 100 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Ayrıca beş günden onbeş güne kadar ticaretten men cezası yerilmekle beraber varsa bu kadar süre dükkânları da kapatılır.

V - 1 nci, 2 nci ve 3 ncü bentlerde yazılı suçlara mevzu teşkil eden mallarla aynı cinsten mevcut bakiyeleri tamamının da müsaderesine karar verilir.

VI - 31 ve 32 nci maddelerde yazılı suçları işliyenlere müşteri tarafından bir para ödenmişse talep edildiği takdirde bu para derhal müşteriye iade ve mal zapt olunur. Suç mevzuu olan mal müşteriye teslim edilmişse dilediği takdirde kendisinde bırakılır. Henüz teslim edilmemişse nümunesinin alınması mümkün olan malların nümunesi alındıktan ve nümune alınması mümkün olmıyanların evsafı derhal bilirkişilere tesbit ettirildikten sonra müşteriye teslim olunur. Suç mevzuu olan malın satıcı tarafından talep edilen bedeli henüz ödenmemişse müşteriden, ödenmişse suçludan almır. Her iki halde de mal bedeli Ziraat Banası şubesine ve bulunmıyan yerlerde Malsandığına emaneten teslim olunur. Yargılama sonunda, satılan malın bedeli yüksek olduğu tesbit edilirse fark resen müşteriye geri verilir ve artanı müsadere olunur. Satıcı beraet ettiği takdirde bankaya veya malsandığına yatırılan mal bedelinin tamamı kendisine verilir.

VII - 31 nci maddenin 6 ncü bendi hükmüne riayet etmiyenler hakkında 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla beraber bir hafta-

Geçici K.

III — Aynen kabul edilmiştir.

IV — Aynen kabul edilmiştir.

V — Aynen kabul edilmiştir.

VI — Aynen kabul edilmiştir.

VII — Aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Geçici K.

dan bir aya kadar dükkân, mağaza ve ticarethanenin kapatılmasına ve aynı süre kadar suçlunun ticaretten menine hükmolunur ve tekerrürü halinde bu bentte yazılı cezalar iki kat olarak verilir.

VIII - 31 nci maddenin 4 ncü bendi hükmüne riayet etmeyenler hakkında 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası ve 15 günden bir seneye kadar hapis cezasıyla birlikte bir haftadan bir aya kadar dükkân, mağaza ve ticarethanenin kapatılmasına ve o süre kadar suçlunun ticaretten menine hükmolunur ve tekerrürü halinde bu bentteki cezalar iki kat olarak verilir.

Bu bendin birinci fıkrasında yazılı suçta mevzu olan faturanın taallük ettiği malın değeri hafif ise ceza yarıya indirilir.

Faturanın taallük ettiği malın değeri pek hafif ise veya bu suç ticari faaliyetleri ve kazançları mahdut olan köy ve mahalle bakkalları, seyyar satıcılar ve bunlara mümasil küçük tacir, esnaf ve tellallar tarafından işlenirse 10 liradan 100 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur ve ayrıca 5 günden 15 güne kadar ticaretten men cezası verilmekle beraber varsa dükkânları da bu süre kadar kapatılır.

31 nci maddenin IV ncü bendinde yazılı faturalardaki şekil noksanları fiyatları denetleme bakımından bir faturadan beklenen malûmatı temine mâni bulunmadığı hallerde 25 liraya kadar hafif para cezasına hükmolunur. Fiyat denetline imkân vermeyecek şekilde düzenlenen faturalara bu bendin I ve II nci fıkraları hükümleri uygulanır.

IX - 31 nci maddenin 5 nci bendinde yazılı mecburiyete riayet etmeyenler hakkında 25 liradan 100 liraya kadar, tekerrürü halinde 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

X. — 31 nci maddenin VII nci bendinde yazılı etiket ve fiyat listesi koymak mecburiyetine riayet etmeyenler hakkında 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ve tekerrürü halinde 100 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezasıyla birlikte bir haftadan 3 aya kadar hapis cezası hükmolunur. Şu kadarki fiilin kasite makrun olmıyarak hata veya zuhul eseri olduğu anlaşılan hallerde ceza yarıya kadar in-

VIII - 31 nci maddenin 4 ncü bendi hükmüne riayet etmeyenler hakkında 500 liradan 5000 liraya kadar ağır para cezası ve 15 günden bir seneye kadar hapis cezasıyla birlikte bir haftadan bir aya kadar dükkân, mağaza ve ticarethanenin kapatılmasına ve o süre kadar suçlunun ticaretten menine hükmolunur ve tekerrürü halinde bu bentteki cezalar iki kat olarak verilir.

Bu bendin birinci fıkrasında yazılı suçta mevzu olan faturanın taallük ettiği mali değeri hafif ise ceza yarıya indirilir.

Faturanın taallük ettiği malın değeri pek hafif ise veya bu suç ticari faaliyetleri ve kazançları mahcuz olan köy ve mahalle bakkalları, seyyar satıcılar ve bunlara mümasil küçük tacir, esnaf ve tellallar tarafından işlenirse on liradan yüz liraya kadar ağır para cezası hükmolunur ve ayrıca 5 günden 15 güne kadar ticaretten men cezası verilmekle beraber varsa dükkânları da bu süre kadar kapatılır.

31 nci maddenin IV ncü bendinde yazılı faturalardaki şekil noksanları fiyatları denetleme bakımından bir faturadan beklenen malûmatı temine mâni bulunmadığı hallerde ceza verilmez. Fiyat denetline imkân verilmeyecek şekilde düzenlenen faturalara bu bendin I ve II nci fıkraları hükümleri uygulanır.

IX - Aynen kabul edilmiştir.

X - Aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Geçici K.

dirilebileceği gibi tamamen de iskat olunabilir.

XI. — Yukarıdaki bentlerde yazılı ticaretten men ile dükkân, mağaza ve ticarethane nin kapatılması cezası, bu dükkan mağaza ve ticarethane nin bulunduğu mevki için hayati ehemmiyeti haiz olması halinde verilmez. Bu takdirde hükmolunacak ağır para cezasının yarısı arttırılır.

Madde 66. — Yiyicilikten, rüşvet alıp vermektten, ihtilas ve zimmetine para geçirmektten, gerek doğrudan doğruya ve gerek memuriyet varzifesini suistimal suretiyle kaçakçılıktan ve resmen vukubulan alım ve satımlara fesat karıştırmaktan ve Devlet Hariciyesine ait gizli evraki veya şifreleri ifşa veya ifşaya sebebiyet vermektten ve bu cürümlere iştirakten sanıklar haklarındaki duruşmalara tutuklu olarak yapılır.

Madde 67. — I - Adalet Bakanlığı lüzum görülen yerlerde , yiyicilikten, rüşvet alıp vermektten, ihtilâs ve zimmete para geçirmektten, gerek doğrudan doğruya ve gerek memuriyet varzifesini suiistimal suretiyle kaçakçılıktan ve resmen vukubulan alım ve satımlara fesat karıştırmaktan ve Devlet Hariciyesine ait gizli evrakı veya şifreleri ifşa veya ifşaya sebebiyet vermektten ve bu cürümlere iştirak etmektten sanıklar haklarındaki dâvalarla 4237 sayılı kanun hükümlerine giren suçlara ve bu kanunda yazılı suçlar ile bu kanun hükmünce resmî evrak ve vesikalardan sayılan evrak ve vesikalar üezrinde işlenen suçlara, bu kanunun 64 neü maddesinde yazılı memurların işledikleri suçlara taallük eden dâvaları ve bu dâvaların görüldüğü sırada işlenen yalan yere şahadet suçlarına mütaallik dâvaları görmek üzere Hâkimler Kanununun her sınıf veya derecesindeki yargıçlardan müteşekkil olarak toplu veya tek yargıçlı millî korunma mahkemeleri kurabilir.

II - Adalet Bakanlığı bu mahkemelere 2 nei sınıfta bulunan ve Yargıtaya namzet gösterilmiş olan yargıçları terfian ve birinci sınıfta bulunan yargıçları naklen tâyin edebileceği gibi kadrodaki her dereceden maaşlar karşılık tutulmak suretiyle daha aşağı derecelerdeki yar-

XI - Aynen kabul edilmiştir.

Madde 66. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 67. — Aynen kabul edilmiştir.

Hü

Geçici K.

gıçları da tâyin edebilir. Bu mahkemelerin lâğvi halinde Yargıtaya namzet yargıçlardan bu mahkemelere terfian tâyin olunanlardan açıkta kalanlar müktesep hakları mahfuz kalmak şartıyla ve kendi muvafakatleriyle 4 neü derecedeki bir yargıçlığa da tâyin olunabilirler.

III - Bu mahkemelerde vazife alan yargıçların, savcılarının ve kâtiplerinin maaşları bu kanunun 43 neü maddesindeki sermayeden ödenir ve bu vazifelerin devami süresince de kendilerine yine bu sermayeden maaşlarından gayri Adalet Bakanlığınca tensip ve Başbakanca tasvip olunacak aylık maktu tazminat verilebilir.

IV - Bu mahkemelerin ilgası halinde 2556 sayılı Hâkimler Kanununun 79 ve 80 nei maddeleri gereğince ilgililere verilecek maaşlar bu kanunun 43 neü maddesindeki sermayeden ödenir.

V - Adalet Bakanlığı bu mahkemelerin kaza mıntakalarını, bu mahkemelerin kurulmadığı yerlerde bu kanuna göre vazifeli mahkemeyi tâyin eder. Bu kanun hükmüne giren bütün suçların dâvasını bir mahkemede rüyet ettirebilir.

VI - Adalet Bakanlığı Millî Korunma mahkemelerinden ve bu mahkemelerin kurulmadığı yerlerde bu işlere bakmak üzere yetkili kılınan mahkemelerden verilen hükümleri tetkik etmek üzere bu maddenin ikinci bendinde yazılı yargıçlardan yargıtayda hususi bir daire teşkiline ve bu daireye lüzumu kadar raportör tâyinine de yetkilidir. Bunların maaşları 43 neü maddedeki sermayeden ödenir. IV. üncü bent hükmü bunlar hakkında da uygulanır.

Madde 68. — I - Bu kanuna göre kurulan veya bu kanunu tatbik ile vazifelendirilen mahkemeler meşhut suçların muhakeme usulü hakkındaki kanunun usul hükümlerini tatbik ederler. Şu kadar ki savcının, meşhut suçların Muhakeme Usulü Kanununun altıncı maddesi uyarınca verdiği tutma kararı, sözü geçen kanunda yazılı muayyen mehiller içinde dâva açılmadığı takdirde kendiliğinden hükümsüz kalır. Sanığın tutulmasına devam mecburiyeti bulunduğu hallerde genel hükümlere göre muamele yapılır.

II - Bu kanunla tekerrürden dolayı hususi surette ceza tâyin edilmiş olan hallerde tekerrür tâbirinden maksat, hüküm katileştikten sonra aynı suçun tekrar işlenmesidir.

Madde 68. — Aynı kabul edilmiştir.

Hü.

Geçici K.

III - Bu kanunda yazılı suçlara teşebbüs halinde hilâfına sarahat olmadığı takdirde genel hükümler uygulanır.

IV - Aynı cürüm kastı altında işlenmiş olan, muayyen bir cins malın müteaddit şahıslara fazla fiyatla satılması veya aynı gayrimenkulün müteaddit defalar kanunen muayyen miktardan fazlaya kiraya verilmesi gibi haller bir suç sayılır ve bu hallerde Türk Ceza Kanununun 80 nci maddesi hükmü uygulanır.

V - Bu kanuna göre toplu olarak kurulan Millî Korunma Mahkemelerince hükmolunan 15 gün kadar hapis ve 500 liraya kadar ağır para cezalarına taalluk eden hükümler katı olup temyiz edilemez.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Adalet Bakanı
Ş. Saracoğlu	M. Ökmen
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
A. R. Artunkal	Hilmi Uran
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
H. Saka	N. E. Sumer
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Yücel	Sırrı Day
Ekonomi Bakanı	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Fuad Sirmen	Dr. S. Konuk
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
	Ş. R. Hatipoğlu
Ulaştırma Bakanı	İçişleri Bakanı
A. F. Cebesoy	R. Karadeniz
Çalışma Bakanı	
Dr. S. Irmak	

MADDE 2. — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Aynen kabul edilmiştir.